

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român, fiți gata!

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR
Anul VIII nr. 2 (562) * sâmbătă 5 ianuarie 1957 * 4 pag. 15 bani

Instantanele din vacanța

N-a trecut nici măcar un ceas din clipele în care copiii au luat vacanța, că o mașină încărcată cu reporteri și fotografi trece sburând pe aleea largă ce pornește de la "Casa Scintei". Încotro au pornit cei din mașină e lesne de înțeles: Au plecat să alcătuiască pagina de față, intitulată "Instantanee din vacanță". Ajunși prin preajma Cismigiului, reporterii coboară

și primii pe care îi întâlnim sunt cei doi copii (foto 1). Cel mare, după cum se și cuvine îl trage cu săniuța pe cel mic. Tată o poză (foto 2) pe care, fără prea multă bătaie de cap o putem numi "Pregătiri de patinoaj". Căsuța cu turturi la jghiab, pe care o vedeți (foto 3) se găsește în "Orășelul copiilor" din București. În ea, cîtu-i zăușica de mare, stă un "vrăjitor" care în schimbul a cîtorva bănuți îți face dintr-o linguriță de zahăr, ditamai vrăjălugul de... vată lipoc, cu mult farmec în mișcări, te invită să o... mănînci.

... Și, după fetele fetitelor din fotografie, tare dulce trebuie să fie "vata".

Dar să mergem mai departe prin "Orășel"

Vă rugăm faceți loc, vrem să fotografiem pe cei mai serioși vizitatori ai standului de cărți! (foto 4)

Vreți să știți ce-i aici? (foto 5). E un pui de căprioară... și totodată cel mai blînd (dar și cel mai subțil) locatar din micul parc zoologic amenajat în orășel.

Ei, vacanța a început, deci. Vă urăm odihnă plăcută și, dacă vreți amănunte și din alte colțuri ale țării vă rugăm... întoarceți pagina!

foto reportaj:
Gr. PREPELIȚĂ

ZILE DE VA

Cel mai frumos dar de Anul Nou

Sînt tare frumoase locurile prin părțile Devei; munți înalți în virtul cărora se mai văd și astăzi zidurile semețelor cetăți de odinioară; ape repezi, pășuni întinse.

Familii Winke și Azbergher, venite aici din Moldova, au îndrăgit Deva și se simt, vorba aceea, „ca la ele acasă”. Uneori însă, mai ales în preajma sărbătorilor de iarnă, le cuprinde dorul de plaiurile moldovenești, de frumoasele obiceiuri din Moldova. Și copiii Gheorghe și Alexandru știu asta. În serile lungi de iarnă, mama le-a povestit de multe ori despre copilăria ei, despre flăcăii care, în noaptea de Anul Nou, umblă cu uratul. Pe mama lui Winke mai în fiecare an o auzi:

— Frumos mai cîntă

băieții aștia... frumos, dar parcă nu-s ca urătorii de la noi Capră, plugușor, semănat, degeaba, nu-s pe aici.

Winke Gheorghe și Azbergher Alexandru s-au gândit anul acesta să-l facă o surpriză; ceva deosebit... ceva, așa, ca să le placă mult, mult de tot.

— Ah... am găsit, a spus Winke prietenului său. Scriu lui Codruț, vărul meu. Și cei doi prieteni au pornit să-și întăpuiască ideea.

Peste cîteva săptămîni, la Școala medie mixtă nr. 1 din Deva a sosit un pachetel. Înăuntru se afla textul unui plugușor, un bici și păr de cal pentru buhai. Ce s-au mai bucurat băieții!... Și de atunci cam în fiecare zi ajung mai tîrziu acasă. Întii au început pregătirea textului de plugușor, apoi au urmat pregătirea buhaiului, exerciții de pocnit cu biciul sau harapaicul, cum îi mai zic moldovenii. Pentru că, de fapt, asta-l oel mai greu. Uite, de pîl-

dă, la ei, nimeni nu știa să pocnească din bici. Și, fiindcă tot trebuia să învețe cineva, a încercat Alexandru. Il ridica în sus, îl învîrtea o dată în jurul capului și... șfichi! Dar biciul nu pocnea, ba îl lovea și peste picioare. A încercat o dată... de două ori... pînă la urmă a învățat. Dar cu buhaiul cîte nu au pățit!... Au făcut ei rost de o puțină, au întins pielea, au pus părul de cal, dar tot nu mergea. Trage, și trage, nimic. Ce-i de făcut? Surpriza e în pericol... Și lucraseră așa cum a spus Codruț în scrisoare, cuvînt cu cuvînt. Pe cine să întrebe, doar e... secret? Pînă la urmă au aflat, așa, cu puțină „diplomație”, de la mama lui Winke, că părul de cal trebuie dat cu boș sau oțet. Și textul plugușorului, cîl suna de frumos:

...C-a venit bădica
Traian
Încălecat pe un cal
năzdrăvan,
Cu șaua de aur,
Cu triu de mătasă,
Cît vița de groasă.*

— Ia te uită, mindru o fi arătat „bădica” ăsta al lor.
— Să știi că „bădica” e

ceea ce noi numim pe aici „baci”, își dădu cu părerea și Alexandru.

★
În seara Anului Nou, în casa familiei Winke mama făcea ultimele pregătiri.

...Aho! Aho! copii și frați,
Stați puțin și nu mințați!...

se auzi deodată la ferestră.

— Ce-i asta? Plugușor, bici și buhai... Păcat că nu-l și băiatul acasă; el n-a auzit niciodată un astfel de plugușor.

...De urat am mai ura,
Da' frică ni-i c-om

inșera,
Că nu sintem de ici...
colea,
Sintem tocmai de la
Cuca*.

— Ei, dar asta-i chiar de prin părțile noastre. Să-l primim la noi, să-l poftim la masă.

Surpriză!... Asta-i Gheorghe și asta-i Alexandru, și asta... Mama era de-a dreptul emoționată. Nici colacii nu-i mai găsea. Așa un dar de Anul Nou... Ei da, așa ceva mai zic și eu.

Geta COSTIN

Prima Zi de club

Vacanță! Vacanță! Zeci de glasuri voioase răspund ultimului sunet al clopoțelului care va primi, la fel ca și copiii, vacanță. Timp de două săptămîni se va odihni și el într-un colț, în cancelaria școlii din Tîndărei-sat.

Dar odată cu venirea vacanței, în școală s-a deschis clubul. Fiecare e vesel, dornic să petreacă din plin fiecare zi.

Și afară poți petrece bine. Dar nici distracțiile care se organizează în club nu sînt de lepădat.

Astăzi, de pildă, putem asista la un program artistic dat de pionieri în cinstea aniversării Republicii. La spectacol vor veni și părinții.

Tot acum sînt premiați cei care au participat la concursul de probleme distractive închinat zilei de 30 decembrie. Reținem că Mirzănescu Veronica, din cl. a VII-a, a obținut locul întâi.

Deși festivalul s-a terminat, voia bună continuă. Cum ar putea fi altfel, cînd vacanța e de-abia la început și mai sînt de așteptat atîtea surprize?

Dar de ce se ride atîta acolo în colț? Se discută despre Moș Gerilă, fiindcă mîine e sărbătoarea pomului de iarnă. Auzi tot felul de glume, pronosticuri asupra darurilor ce vor fi primite acasă, la pomul de iarnă...

Știe cineva ce dar va primi? Fie-

care bănuiește. Numai Dinulescu Stela, din clasa a V-a, știe precis — o pereche de cizmulițe. Cum așa? Păi a venit deunăzi tatăl ei cu ele din țîrg și ea le-a văzut. Dar dincolo de ce e așa mare freamăt? Se scriu felicitări de Anul Nou. Pioniera Linte Elisabeta, din clasa a VII-a, împreună cu alte pioniere, urează detașamentului clasei a VI-a „La mulți ani” și în anul care vine rezultate mai bune la învățatură.

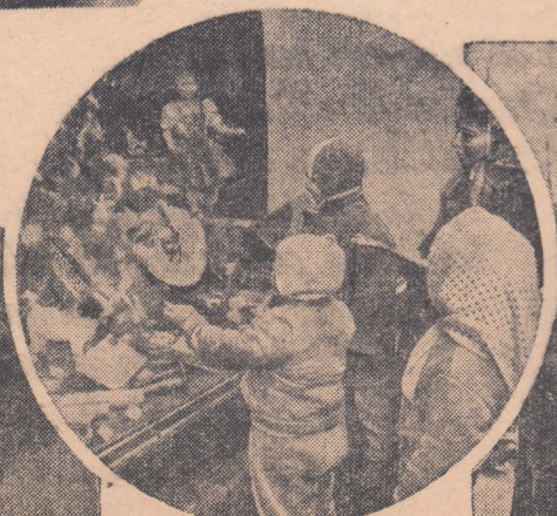
Spre poștă au luat drumul și alte plicuri, printre care o felicitare către comitetul raional U.T.M., una trimisă... „Școlii pionierului” și o invitație către Școala de patru ani din comuna Strachina, pentru carnavalul ce va avea loc la club.

Organizatorii carnavalului nu vor să se facă de ris în fața invitaților, așa că, în cele două ceasuri care urmează, e programată o repetiție foarte serioasă.

Cu aceasta, prima zi de club își încheie activitatea.

Și, după ce fiecare mai încearcă o dată ghețușul din curtea școlii, porneste spre casă. Azi a fost prima zi. Dar mîine, po-mîine? Copiii știu că la club se va petrece bine în vacanță.

Stefan ALECU
corespondentul „Școlii pionierului”
pentru regiunea Constanța

● Atenție, „năsuc” ărn!
● O vitrină, cîteodată, te farmecă mai mult decît un basm.
● Un „Moș Martin”...

VISUL LUI GHEORGHITA

Eram fericit că petrecusem un revelion plăcut. Fusesem în planeta Marte, reușisem să vin înapoi la prietenii mei și acum iată mă la redacție. N-am prea multe treburi, așa că citesc niște felicitări de an nou, mai dau vreo câteva telefoane și apoi, plictisit, încep să motăiala mi-a deschis o poartă de somn, de-am adormit — cum ar spune maestrul lozefini — adînc, tot mai adînc.

Deodată, aud o șoaptă.

— Sst! Liniște! Sst! O melodie dulce, fermecătoare, mă poartă pe aripile ei iar vocea continuă, șoptind:

— Sst!... Liniște... Cit mai multă liniște! Acum te voi duce. Gheorghită, cu ani, cu mulți ani în urmă. Ești gata? Pornim!

Melodia a încetat brusc. Un vînt groaznic, înspăimîntător șueră fără milă. O ceață groasă învăluie totul de nu se mai vede nimic. Vîntul mă poartă cu o viteză amețitoare. Nu mai știu ce-i cu mine și-mi pierd cunoștința.

Mă trezesc. Sint la poarta unui templu construit într-un mod neobișnuit. Ziduri, numai ziduri, și toate acestea din oglinzi. Privesc în jur.

O voce de temut, venită parcă din fundul pămîntului, mă face să tresar

— Cine ești tu? Ce vrei? Răspunde, ființă pămînteană!

Nu știu de unde, dar de data asta prînsesem un curaj rar înțîlnit la mine.

— Dar... d-voastră... cine sînteți? Om bun... sau... sau om rău? am întrebat.

— Privește!

Un uruit îngrozitor și un scrișnet de sticlă frecată se aude. O poartă se deschide. Întru. Ușile se deschid împinse de miini nevăzute. Iată mă într-o sală uriașă. În fundul ei, pe un tron de aur, stă un om cu două capete, bătrîn, bătrîn de tot. Înaintez și vreau să mă prezint. Îmi face un semn cu mina întinsă să rămîn ținut pe loc.

Dau să vorbesc, însă văd că nu pot — aud numai ce spune bătrînul:

— Știu cine ești. Te cheamă Gheorghită-reporterul și lucrezi la „Scînteia pionierului”! Pentru ce-ai venit? Să-ți ghicesc trecutul sau viitorul?...

Dau din miini disperat, că nu doresc așa ceva

— Lasă, nu mi face nici un semn. Eu, zeul IANUS, nu mă înșel niciodată! Cu cele două fețe ale mele privesc în trecut și în viitor. N-ai răspuns de atîta vreme la scrisorile scrise de prietenii tăi de la Timișoara, Iasi, Constanța... La încheierea trimestrului ai copiat de la Popescu, colegul tău de bancă.

Mă fac mic, mic de tot și dau din cap că nu.

— Cum, nu-i adevărat? Nu umbra cu minciuni! În viitor, ca într-o oglindă văd: vei da teză la romînă, și fizică. O să capeti la fizică un 2 cit tine de mare. Vei mai păți...

Nu mai aud nimic. Se lasă un fum gros și o mină grea mă ridică și mă aruncă peste ziduri. Dau să protestez dar nu mai am cînd, pentru că mă trezesc la porțile unui oraș cu totul deosebit de orașele noastre.

De abia intru în oraș, că uimirea mă cuprinde și mai mult. Fac apel la toate cunoștințele mele de istorie. Am ajuns să cred că-i un oraș roman. Merg așa de vreo două ore dar nu văd decît puțini oameni. Mi s-a făcut sete. Apă, pe nicăieri! Mi am adus aminte de viaducte. Oprese un cetățean roman.

— Cetățene roman, nu știi unde-i viaductul? Aș vrea să trag o dușcă!

— Cum? O dușcă? Ce-i aia?

— Ei ce, nu știi? Vreau să trag un git de apă că mă roade o sete, de nu te văd!

— Al Vreți să beți apă?

— Da!

— Așa spuneți. Eu nu pricep jargonul d-voastră. Sînteți din sudul Italiei, nu?

— A, nu! Dar n-are importanță...

— Ba are! Acum, la noi, toată lumea se curăță de păcate, de orice rele...

— Păi, ce-i astăzi?

— Sîrșitul anului!

— Acum în februarie?

— Da. Noi sărbătorim „februa”, așa că și d-voastră trebuie să vă curățați de păcatele din anul acesta. Hai-deți cu mine!

Cetățeanul roman mă prinde de-o mină, dar eu, mai abil decît dînsul, mă smucesc și, pe-aci țîi calea!

Cînd m-am oprit din fugă văd că mă aflu într-o piață. Mi-am dat seama că eram la Roma.

În piață — un uriaș, înarmat pînă în dinți. Mă privește rînjind. Nu iau în seamă surisul lui „primitor” și mă apropiu curajos. Îl întreb:

— Dacă sînteți drăguț, pe unde pot ajunge acasă?

— Acasă?! Cine ești, nemernicule? Viu nu te mai urnești de aci! Înțelegi? Știi cine sînt eu?

— Nu! Răspund eu tremurînd, și asta nu de frică ci pentru că ridicase sabia să mă curățe de pe fața pămîntului.

— Cum, nici atît nu știi? Eu, care sînt spaima omenirii, eu care nu ert pe nimeni: nici copii, nici bătrîni, nici mame... Eu, care sînt tatăl lui Romulus, primul rege al romanilor, eu, care am dat numele unei luni cu care începe anul, nu merit să mă cunoști?

— Înțeleg, înțeleg eu cu frică, dar nu știu cine sînteți!

— Sînt zeul Marte, zeul războiului! Asta ar fi trebuit s-o știi!

— Iertăți mă, prînd eu curaj din nou, dar știu că sînteți de multă vreme bolnav și chiar știu că sînteți de moarte. Cred că nult nu mai aveți de trăit...

Zeul Marte cînd m-a auzit vorbind așa, a făcut niște ochi mari și a căzut leșinat. Înainte de asta a vrut să mă lovească cu sabia dar eu am fîdat lovitura și, nevătămat, am plecat să cercetez împrejurimile Romei

Peste tot, mugurii pocnesc iar florile își desfac petalele în văzduh adie un vînt călduț. Tot mai des se aude

„Vivat april!”... Mă simt mai ușor, mai vesel. Merg și nu știu unde mă aflu. Deodată, o mină gingașă mă mîngieie pe creștet. Mă întorc. În fața mea — o zîină; o zeiță! Cine o fi? E foarte frumoasă... Cred că-i zeiță după portul ei.

Mirarea mea nu durează mult pentru că, luîndu-mă de mină, îmi spune:

— Eu sînt Maia, zeița rodniciei. Vino cu mine!

Sus, pe o colină plină de verdeață, privesc întii cerul albastru și mai apoi pămîntul. La un semn al zeiței, portocalii, lămîii, măslineii, griul, totul crește și se împlinește!

În vale, oamenii dansează și cîntă, slăvînd bunătatea zeiței Maia. Nu-mi vine să plec, dar zeița Maia mă atinge ușor pe creștet și dispere.

Mă ridic și plec. Rătăcesc așa, printre lanuri de grîu și porumb. Deodată, mă trezesc în Olimp — reședința zeilor. Peste tot ambrozie și nectar în cupe și amfore. Am dat să gust și eu din această mult cîntată băutură a zeilor, cînd deodată, o voce, mă oprește:

— Gheorghită, ce faci?! Nici cînd ai plecat din redacție nu ti-ai cerut voie! La fel faci și acum. Nu-i bine!...

Ce te uita așa? Nu te mira. Eu am dreptul să te cert, pentru că sînt Junona — regina zeilor și ocrotitoarea familiilor, soția lui Jupiter — stăpînul zeilor și al oamenilor.

O privesc nedumerit și plec.

Nu știu cum, dar datorită unei pene la motorul mașinii nevăzute care mă purta, mă trezesc la curtea lui Iuliu Cezar.

Mă furizez hoștește în sala tronului și acolo, zscuns după o draperie, îl văd pe vestitul Iuliu Cezar. Ține sfat cu sletnicii săi.

Vocea lui puternică sparge liniștea sălii.

— V-am adunat astăzi pentru a schimba calendarul. Scribiți să scrie!

„De astăzi înainte calendarul se va schimba conform acestui proiect” și întinse un sul pecetluit cu ceară verde. El se va chema „calendarul iulian”.

Trompeții au început să sune a veselie și a prea mîrire.

Bucuros că am cules un material strașnic pentru ziar am dat un chiot. Mai bine tăceam pentru că îndată am fost prins de doi scutieri și băgat într-o pivniță.

Cît am stat închis, nu știu. Pierdusem noțiunea timpului și o mîhnire mare mă cuprînsese. Am încercat să stabilesc convorbiri cu ajutorul alfabetului morse, însă zadarnic. Așa apoi mi-am dat seama că romanii n-aveau de unde-i cunoaște.

Într-o zi mi s-a dat drumul. Era pe timpul domniei lui Octavian August. Afară era cald.

Merg eu așa, cînd văd deodată un cal, gata înșauat. Fără să mă mai gîndesc sar pe el, și pe aici țîi drumul.

Fiîndu-mi foame, caut în tolba agățată de șă. Scotocînd, dau peste un sul. Îl scot afară și rămîn înmărmurit. Era sulul cu pecetea verde al lui Iuliu Cezar.

Dau să-l arunc. Curiozitatea însă nu mă lasă. Cînd să-l desfac văd pecetea ruptă.

Era vestitul calendar iulian!

Uitîndu-mă la vreme, la cîmp, constat că sînt în luna august. Caut în calendar și văd că în dreptul lunii august e tăiat ceva, silabisesc „sestile”. Și mai departe un șase încercuît. Mă uit la septembrie — văd un 7, la octombrie — un 8, la noiembrie — un 9, la decembrie — un 10!

Cufundat în cercetarea calendarului, nu observ că toamna trecuse, venise iarna și tremuram de-ți era mai mare dragul să mă vezi. Dau pînă la calul și înmărmurit de frig nu mă mai gîndesc de ce luna septembrie e luna a șaptea și nu e a noua, așa cum știam eu. Alergam de mai multe zile cînd un vînt năpraznic mă purtă pe sus și mă lăsă din nou în fața zeului Ianus.

— Nemernicule, ai furat calul slăvitului Iuliu Cezar, la cazne cu tine. Nu vei mai vedea lumina zilei, ființă pămînteană! Să fie ars de viu! porunci el.

Doi lilieci uriași au început să mă lege cobza. Cînd au vrut să mă bage în cuptor m-am smucit și am tipat

M-am trezit — mă lovisem cu capul de telefon. În jurul meu colegii rideau de nu mai puteau. Eu eram însă bucuros că-i vedeam, că visul groaznic se terminase.

Văzîndu-l pe Mesterul Știe Tot l-am rugat să vină cu mine în altă cameră ca să-mi tîlmăcească visul.

Am început să-i povestesc.

— Ce ai visat, tu, nu-i altceva decît povestea lunilor anului și a numelui lor. La romani anul începea cu luna martie care era luna întia și care purta numele zeului Marte, zeul războiului, tîlmăci Mesterul Știe Tot.

Luna aprilie este luna a doua și-și are numele de la cuvîntul latin *aprire* care înseamnă a deschide, deci deschiderea naturii, înverzirea ei.

Luna mai poartă numele zeiței Maia, zeița rodniciei și a belșugului. Luna iunie poartă numele zeiței Junona, regina zeilor și ocrotitoarea familiilor. Luna iulie, înainte se chema Quintile, ceea ce însemna luna a 5-a. Ea și-a schimbat numele în iulie după numele lui Iuliu Cezar care a schimbat calendarul cu 45 de ani înaintea erei noastre. Luna august se chema sestile, adică luna a 6-a, dar ea a căpătat numele lui Octavian August, primul împărat al romanilor. Luna septembrie înseamnă luna a 7-a deși ea este în realitate luna a 9-a. Același lucru se întîmplă și cu celelalte luni, octombrie, noiembrie, decembrie. Aceasta pentru că așa cum îți spuneam, romanii începeau anul cu luna martie nu ca noi cu luna ianuarie. De aici explicația de ce mereu ți se părea că ești cu două luni în urmă. Ai înțeles?

Am dat rusinat din cap că da. Îmi era ciudă că nu înțelesesem tocmai eu, un lucru așa simplu.

I-am multumit respectuos Mesterului Știe Tot și pentru că eu nu pot să țin un „secret” — vi l-am spus și vouă.

GHEORGHITA REPORTERUL

